

industrijai na sучасному етапі також сприяє інтернаціоналізація вищої освіти, зокрема – освітній і молодіжний туризм.

Ключові слова: міжнародний туризм, туристична дипломатія, дипломатія регіонів, зовнішня політика, туристична індустрія, Литовська Республіка.

Vytas JANKAUSKAS

Vytauto Didžiojo universitetas

Lietuvos valdovas Gediminas ir Ukrainos žemės: folklorinio pasakojimo atspindžiai?

Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas glaudžiai susijęs su Ukrainietiškomis žemėmis. Lietuvos kronikų legendinėje dalyje, kitos Gedimino veiklos tarpe, pasakojama ir apie jo karą su pietvakarių Rusijos kunigaikščiais. Šie klausimai labai domina istorikus ir istoriografijoje lūžta ietys, kiek galima pasitikėti šiais pasakojimais. Tačiau, žvelgdami į šių procesų aprašymus, dažnai išleidžiama iš akių visuma. Jeigu žvelgtume į Lietuvos kronikų legendinę dalį, ne viena vieta yra išskirta kaip žodinės tradicijos elementas. Jeigu turime žodinę tradiciją, galime neabejoti, kad šie pasakojimai yra jau virtę folkloro dalimi. Tai ko gero ryškiausia, kalbant apie Gediminą, Vilniaus įkūrimo legendoje. Jos elementai pasiduoda analizei ir neabejotina, kad tai tikrai folklorinis pasakojimas. Tačiau žvelgiant į pasakojimų apie Gediminą visumą, galime aiškiai pasakyti, kad tokių elementų yra ir daugiau. Šiame pranešime bus aptariama, kokie pasakojimo apie Lietuvos valdovo Gedimino veiklos Ukrainos žemėse elementai yra folklorinio pasakojimo atspindžiai, kokius folklorinius motyvus galime išskirti šioje Lietuvos kronikų vietoje ir kaip folkloras buvo transformuojamas į istoriografiją, rašant Lietuvos kronikų legendinę dalį.

Raktažodžiai: Lietuvos valdovas Gediminas, Ukrainos žemės, folklorinis pasakojimas.

Marina ČISTIAKOVA

Lietuvių kalbos institutas

Ukrainiečių indelis į Eiliuotojo prologo raidą Europoje

Eiliuotasis slavų prologas, verstinis kalendorinis hagiografinis rinkinys su eilėraščiais šventųjų garbei, yra kilęs iš graikų Eiliuotojo sinaksaro. Šių eilėraščių autorius – XI amžiaus Bizantijos poetas Kristupas Mitilietis. XIV amžiuje šį bizantų hagiografinį rinkinį du kartus išvertė pietų slavai. Vieną vertimą atliko bulgarai, kitą – serbai. Raštininkai vertė nepriklausomai vienas nuo kito iš skirtingų graikiškų originalų, nes vertimai turi reikšmingų struktūrinių ir kalbinių skirtumų. Iš Balkanų bulgarų vertimas pateko į rytų slavų teritorijas. Įvairiuose Rytų ir Centrinės Europos knyguose centruose buvo kuriamos vietinės Eiliuotojo prologo redakcijos. Pavyzdžiui, nauja redakcija buvo sukurta XV a. Naugarde, kur ji buvo papildyta Naugardo šventųjų gyvenimais ir vietinėmis legendomis, pvz., sakme apie naugardiečių ir suzdaliečių mūšį. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ukrainiečių raštininkai XV amžiaus antroje pusėje sudarė Kijevo redakciją, kurios metinis komplektas buvo nuosekliai papildytas pasakojimais apie Kijevo-Olų vienuolius. Nauji tekstai buvo paimti iš Kijevo-Olų paterikono Antrosios Kasijono redakcijos,

sudarytos 1462 m. Pirmoje XVII amžiaus pusėje Abiejų Tautų Respublikoje atsirado iš esmės naujas Eiliuotojo prologo tipas – rimuotoji redakcija. Joje ukrainiečių raštininkai pakeitė jambinės Kristupo Mitiliečio eilės taip, kad jie įgavo rimą. Poezijos kūrinių Eiliuotame prologe padvigubėjo, nes anoniminių autorių ar autorių eilėmis papuošė ne tik šventojo gyvenimo pradžią, bet ir jo pabaigą. Rimuotoje Eiliuotojo prologo redakcijoje buvo naudojami vertimai iš lenkų ir graikų kalbų, taip pat 1623 m. Kijeve išspausdinti Jono Aukšaburnio pamokymai, 1628 m. Limonarijus ir 1619 m. Antologionas. Ši redakcija buvo skirta ATR skaitytojams, kurie galėjo įvertinti jos poetinį grožį ir kultūrinę įvairovę.

Raktažodžiai: *rankraštinė knyga, Eiliuotaisiais prologais, vertimai iš lenkų ir graikų kalbų, ukrainiečių raštininkai, 17 a. poezija bažnytinė slavų kalba.*

Karolis LAURINAVIČIUS

Vytauto Didžiojo universitetas

Lietuvos ir Ukrainos delegacijos Paryžiaus taikos konferencijoje 1919

Šiame pranešime yra analizuojama Lietuvos ir Ukrainos delegacijų bendra veikla Paryžiaus taikos konferencijoje 1919 metais. Pagrindinės bendros veiklos sritys buvo memorandumų ir bendrų susirinkimų rengimas. Tačiau derėtų atkreipti dėmesį, jog Lietuvos ir Ukrainos delegacijų bendra veikla Paryžiaus taikos konferencijoje nebuvo plačiai analizuota. Šiame pranešime išskirsime trys pagrindinės veiklos sritys: bendru memorandumu ir posėdžiu rengimas, bendru siekiu realizavimas ir derybas dėl bendros sienos nustatymo.

Raktažodžiai: *Lietuva, Ukraina, 1919 m., Paryžiaus taikos konferencija, bendra lietuvių ir ukrainiečių veikla.*

Вікторія МАЦУКА

Маріупольський державний університет

Реклама туристичних можливостей (литовський досвід)

Туристична реклама має характеристики, що визначаються специфікою сектору та його продукту (послуги), а саме: туристична реклама несе значну відповідальність за правдивість і точність інформації, яку вона рекламує; послуги відрізняються від традиційних товарів тим, що їх якість, смак і корисність не є фіксованими, тому необхідно приділяти пріоритет розвитку таких рекламних функцій, як інформація та пропаганда; конкретні обставини туристичного обслуговування вимагають використання образотворчих засобів (кіно- та фотоматеріалів, картин, ілюстративних матеріалів тощо), які більш повно відображають об'єкт туристичного інтересу; реклама є постійним супутником індустрії подорожей і не тільки обслуговує людей до, під час і після подорожі, що й покладає на неї особливу відповідальність. Рекламні можливості є одним з напрямів рекламної діяльності. Завдяки рекламним можливостям зацікавлені особи можуть дізнатися про можливості у сфері надання туристичних послуг. Заінтересованими особами можуть бути юридичні та фізичні особи. Як приклад, агентство розвитку туризму Go Vilnius запустило нову промо- акцію для залучення туристів. Відео